



המכון הישראלי למנהיגות בית ספרית
المعهد الاسرائيلي للقيادة المدرسية



משרד החינוך
Ministry of Education
وزارة التربية والتعليم

ניהול סיכונים

מפגש מקוון

כ"ט באדר תש"ף | 25.03.2020

רקע תיאורטי קצר

חוסר הבהירות שבו אנו שרויים תמיד, ובימים אלו ביתר שאת, עלול לרפות את ידינו ולהתגלות כחרב פיפיות: מצד אחד אנו עלולים להרים ידיים ולומר שאין טעם לנסות ולהתכונן לקראת העתיד; מצד שני, אנו עלולים למצוא את עצמנו נערכים לקראת כל האפשרויות העתידיות.

האפשרות הראשונה (לוותר מראש) אינה עולה בקנה אחד עם התפיסה הערכית של אנשי חינוך שאינם מרימים ידיים; האפשרות השנייה איננה ישימה - לא ניתן לפעול במישורים רבים כל כך בעת ובעונה אחת.

רקע תיאורטי קצר - המשך

הכלי לניהול סיכונים המוצע כאן מבוסס על ניתוח המציאות כפי שהיא נתפסת בעיניכם – המנהלים וצוותי הניהול - בתנאי עמימות ואי ודאות. בכוחו לסייע לכם לנתח את המציאות ולפעול מתוך אותה תפיסת מציאות התהליך יחלץ מכם כיווני פעולה ספציפיים וממוקדים.

הנחת יסוד 1: משברים הם חלק בלתי נפרד מחיי מנהל בית הספר

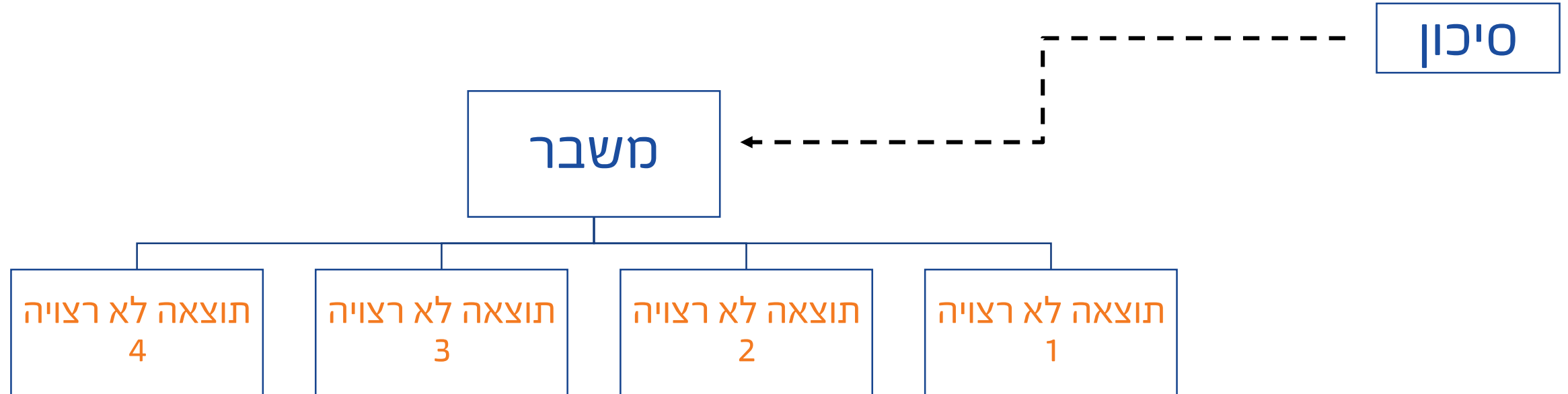
הנחות יסוד 2: המשברים השגרתיים הם בקומת האחריות וההתייחסות של מנהלת בית הספר (והמפקחת).

סיכון: משבר שעלול להופיע בעתיד ואנו רוצים להיערך אליו

ניהול סיכונים: תהליך הקשור בניהול שוטף, שמטרתו לאתר סיכונים ולהפחית ככל

האפשר את השפעתם.

ניהול סיכונים



סיכון: נקבעה למנהל לשבוע הבא שיחה קשה עם מורה לפני שימוע

משבר: מהלך השיחה הקשה עם המורה

תוצאות בלתי רצויות: נחשוב מראש אילו תרחישים עלולים להתממש ומהו לדעתנו התרחיש

בעל הסיכון הרב ביותר מבחינת בית הספר:

- (1) המורה תקום באמצע הפגישה ותפסיק לשתף פעולה
- (2) המורה תתלונן בפני המפקחת שמתנכלים לה
- (3) קרוב משפחה של המורה הוא בכיר ברשות המקומית ועלול לפגוע בבית הספר
- (4) המורה נמצאת בקשר קרוב עם עוד קבוצת מורות בצוות ועלולה להמריד אותן

מושגים: דוגמה נוספת

סיכון: הרשות החליטה לפתוח לקראת שנה הבאה את אזורי הרישום

משבר: זמן הרישום לקראת פתיחת השנה הגיע

תוצאות בלתי רצויות: נחשוב מראש אילו תרחישים עלולים להתממש ומהו לדעתנו התרחיש

בעל הסיכון הרב ביותר מבחינת בית הספר:

...(1)

...(2)

...(3)

...(4)

שאלות בצ'ט



צעד ראשון:

בחרו סיכון אחד שהייתם רוצים לחשוב מראש אודותיו ולהתכונן ליום שאחרי...

כנסו לצ'ט ושתפו בסיכון שבחרתם

הקובץ נמצא בצ'ט – אל
תשכחו לשמור את הקובץ
אחרי שפתחתם אותו

הורידו מהצ'ט את הקובץ עם הכלי לניהול סיכונים

צעד שני:

כתבו שלוש תוצאות בלתי רצויות שאתם חוששים שיתרחשו כתוצאה מן הסיכון שזיהיתם. החשש יכול להתייחס לבית ספר באופן כללי, לצוות או למי מאנשיו, לתלמידים וכיו"ב

צעד שלישי: הערכה של חומרת התוצאות הלא-רצויות

העריכו את רמת **ההסתברות** של התוצאה הלא-רצויה ואת מידת הנזק הצפוי אם תתממש.

כעת, העריכו את **מידת הנזק** שיגרם אם התוצאה תתממש

כדי לקבוע את חומרת הסיכון הכפילו: **הסתברות** x **נזק** = **חומרת הסיכון**

מחשבים את הסיכון

לכל תוצאה שזיהיתם תנו ניקוד מאחד עד עשר המשקף את הסיכוי שתתממש.

נהוג לקבוע שלוש רמות **הסתברות**:

1-3: **הסתברות נמוכה**

4-6: **הסתברות בינונית**

7-10: **הסתברות גבוהה**

כעת, העריכו את **מידת הנזק** שיגרם אם התוצאה תתממש; נקדו כל תוצאה לא

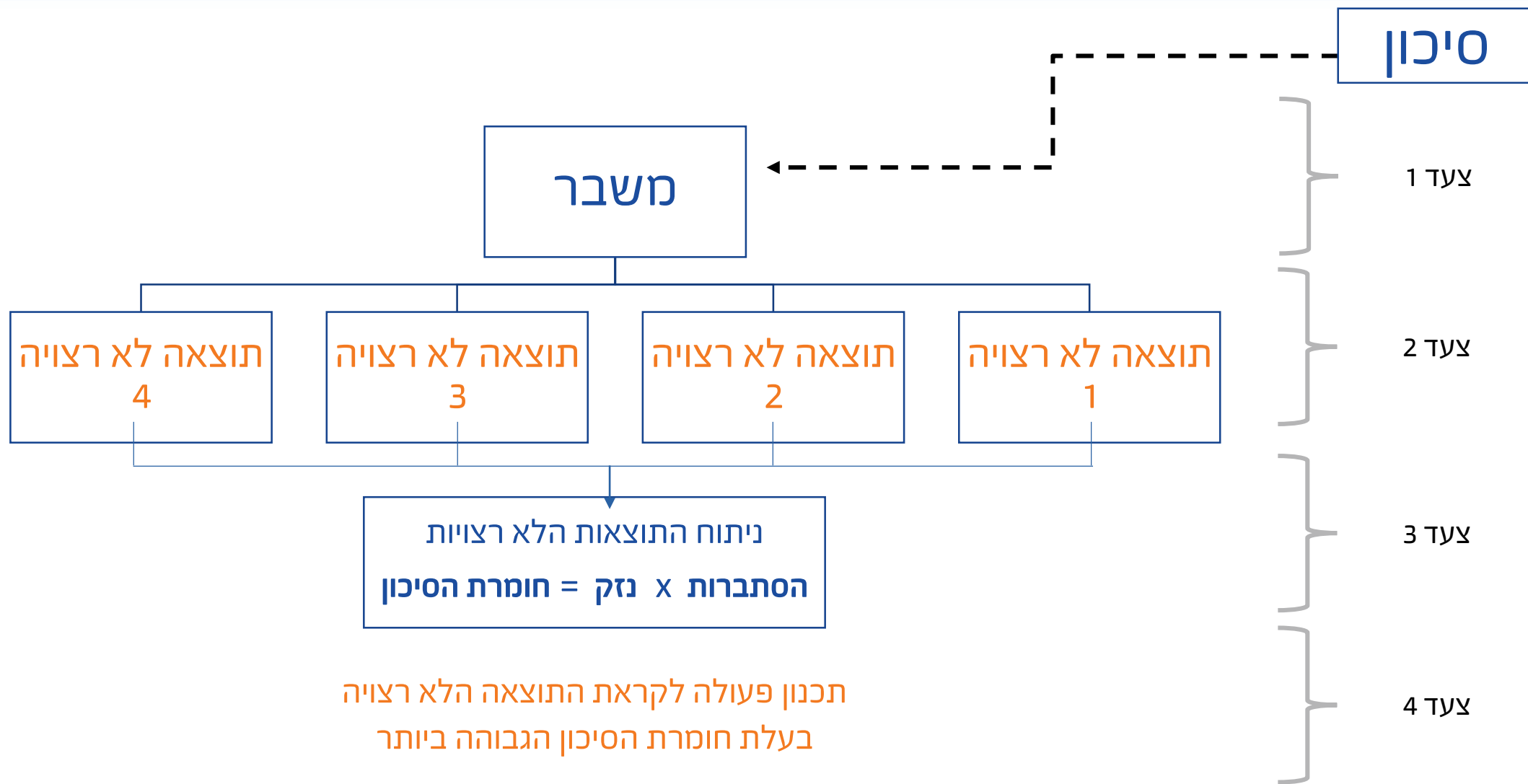
רצויה על סולם של אחד עד עשר:

ציון בין 1 ל 3: **נזק בדרגה נמוכה**

ציון בין 4 ל 6: **נזק בדרגה בינונית**

ציון בין 7 ל 10: **נזק חמור**

הצגת ארבעת הצעדים בעבודה עם הכלי לניהול סיכונים



צעד רביעי: תכנון וטיפול בסיכון החמור ביותר

התמקדו בתוצאה הלא רצויה שנמצאה כבעלת החומרה הגבוהה ביותר אם תתממש, ותכננו תהליך צופה סיכון.

צעד רביעי: תכנון וטיפול בסיכון החמור ביותר

מהי האסטרטגיה שתבחרו להתמודדות עם הסיכון?

הנה כמה דוגמאות של אסטרטגיות לטיפול בסיכונים:

מניעה (למשל על-ידי שינויים בתכנית) ◀

הקטנה או מזעור של הסתברות הסיכון ◀

הקטנה או מזעור של חומרת הנזק הצפוי מהתממשות הסיכון ◀

העברה לטיפולו של גורם חיצוני ◀

שיתוף לסיכום: העלו לצ'ט את המסמך בו כתבתם את חישוב הסיכונים

מוזמנים להתנסות בכלי עם צוות הניהול שלכם במפגש זום

קישור לסרטון המתאר ומדגים את התהליך כולו

<https://www.youtube.com/watch?v=tdEWptEp7QU>